

POWIATOWY URZĄD PRACY
JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA POWIATU NOWOTARSKIEGO
ul. Szpitalna 14 , 34-400 Nowy Targ , tel. 26-65-691, fax 26-69-897
e-mail: krnt@praca.gov.pl, pup@nowytarg.pl

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie nowotarskim w 2016 roku

---

Nowy Targ, kwiecień 2017

SPIS TREŚCI

WSTĘP	2
1. ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY	5
2. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	10
3. ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIENÍ	12
4. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO	12
4.1 ANALIZA UCZNIÓW OSTATNICH KLAS SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	12
4.2 ANALIZA SYTUACJI ABSOLWENTÓW NA RYNKU PRACY	13
5. ANALIZA LOKALNEGO RYNKU PRACY NA PODSTAWIE BADANIA KWESTIONARIUSZOWEGO	14
6. PROGNOZY RYNKU PRACY	19
7. PODSUMOWANIE.....	20

WSTĘP

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku, o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149 z późn. zm.) prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Niniejszy raport został stworzony w oparciu o zalecenia metodyczne przygotowane w ramach projektu „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”, zamieszczone na stronie <http://instytut.inse.pl/monitoring/>.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, w głównej mierze, bazuje na danych gromadzonych w systemie Syriusz – o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszonych wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej, na danych odnośnie ofert pracy podmiotów publicznych oraz tych publikowanych w internecie. Analizę wzbogacono poprzez wykorzystanie danych Systemu Informacji Oświatowej MEN, wynikach badania ofert pracy w internecie oraz wynikach badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw.

Zakres tematyczny monitoringu dotyczy zarówno zawodów i specjalności określonych w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności dla potrzeb rynku pracy, jak i umiejętności i uprawnień posiadanych przez bezrobotnych oraz tych najbardziej pożądanym przez pracodawców.

Podstawowe pojęcia i definicje w przyjętej metodologii to:

Zawód w klasyfikacji zawodów i specjalności zdefiniowany został jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności. **Specjalność** jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera części o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Zawody deficytowe charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych był niski, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź był równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności ofert pracy wynosi zero.

Zawody nadwyżkowe odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, wysokim długotrwałym bezrobociem oraz niskim odpływem (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości.

Zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym.

Umiejętność z kolei określono jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności), natomiast przez **kwalifikacje zawodowe** rozumiane są układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych.

Uprawnienia to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki, np. prawo jazdy.

Lokalny rynek pracy to powiatowy rynek pracy.

Oferta pracy to zgłoszenie przez pracodawcę do PUP lub umieszczenie w internetowych serwisach rekrutacyjnych oraz Biuletynie Informacji Publicznej, co najmniej jednego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalność w celu znalezienia odpowiedniego pracownika.

Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające bez pracy powyżej 12-stu miesięcy od dnia zarejestrowania.

Bezrobotny absolwent rozumiany jest jako bezrobotny do upływu 12-stu miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu.

Mierniki stosowane w monitoringu w celu określenia deficytu lub nadwyżki:

Wskaźnik płynności bezrobotnych. Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Liczony jako iloraz odpływu bezrobotnych w danej grupie zawodów w badanym okresie i napływu bezrobotnych w danej grupie zawodów w badanym okresie. Jeżeli wartość wskaźnika przyjmuje wartość:

- mniejszą od 1 – oznacza to wzrost liczby bezrobotnych w grupie elementarnej,
- większą od 1 – oznacza to spadek liczby bezrobotnych w grupie elementarnej,
- równa 1 – to znaczy, że liczba bezrobotnych nie zmieniła się.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia. Wartość miernika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa jest wartość miernika, tym więcej długotrwanie bezrobotnych w danej grupie elementarnej zawodów.

Liczony jest jako iloraz liczby długotrwanie bezrobotnych w danej grupie zawodów, w końcu okresu i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danej grupie zawodów, w końcu okresu.

Wskaźnik dostępności oferty informuje o dostępności oferty pracy w danej grupie elementarnej. Im wyższa wartość miernika tym dostępność jest niższa.

Liczony jest jako iloraz średniomiesięcznej liczby bezrobotnych w danej grupie zawodów i średniomiesięcznej liczby dostępnych ofert w danej grupie zawodów w badanym okresie.

Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwanie bezrobotnych nie przekraczał mediany (Me), a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe określone są za pomocą **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu)** zawodów mierzonej stosunkiem liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w danym zawodzie w badanym okresie i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w badanym okresie. Przyjmuje się, że:

- zawody o wskaźniku wyższym niż 1,1 to zawody deficytowe,
- zawody o wskaźniku mieszczącym się w przedziale 0,9 do 1,1 to zawody zrównoważone,
- zawody o wskaźniku mniejszym od 0,9 to zawody nadwyżkowe.

1. ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Od roku 2013 bezrobocie w powiecie nowotarskim spada. Na koniec 2016 roku było zarejestrowanych **6368 osób bezrobotnych**. W stosunku do roku 2015 ilość bezrobotnych spadła o 710 osób, tj. o 10%.

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016
Liczba bezrobotnych (31.12)	9939	8752	7078	6368
Stopa bezrobocia	14,9%	13,1%	10,8%	9,6%

Spadek bezrobocia wystąpił we wszystkich kategoriach, w największym stopniu dotyczył osób: wcześniej niepracujących – o 18%, zasiłkobiorców – o 16% oraz osób zamieszkałych na wsi – o 9%.

Osoby uprawnione do pobierania zasiłku dla bezrobotnych stanowiły ponad 13% wszystkich zarejestrowanych. W 2016 roku liczba zasiłkobiorców spadła o 16%.

Od 2013 roku stopa bezrobocia obniżyła się o 5,3 punktu procentowego. W 2016 roku najwyższy poziom osiągnęła w styczniu, kiedy to bezrobotni stanowili 11,2% aktywnych zawodowo. W grudniu 2016 roku stopa bezrobocia spadła do 9,6%, w tym czasie w województwie i kraju osiągnęła poziom 6,7% i 8,3%.

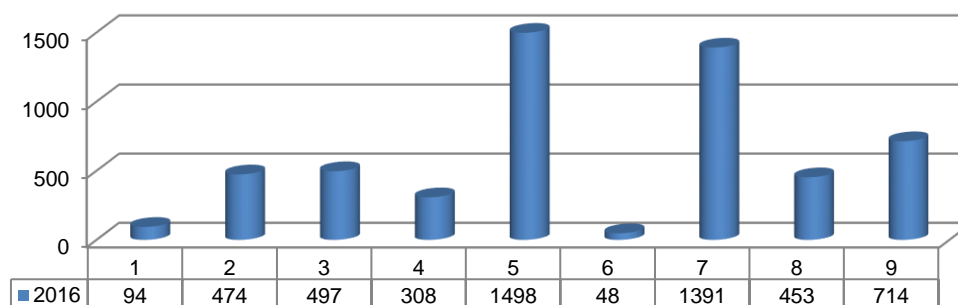
Spośród zarejestrowanych, nigdy nie pracowało 1156 osób bezrobotnych. Na koniec 2016 roku stanowili oni 18% zarejestrowanych ogółem (rok 2015 – 20% zarejestrowanych).

Osoby bezrobotne to przede wszystkim ludzie młodzi, 39% z ogółem nie ukończyło 30 roku życia.

Bezrobotnych cechuje niski poziom wykształcenia. Szkoły ponadgimnazjalnej nie ukończyło 29% zarejestrowanych, wykształcenie zasadnicze zawodowe i średnie posiadało po 31% zarejestrowanych.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych **posiadających zawód** wyniosła 5477 osób. Zawody bezrobotnych skupiają się w dwóch wielkich grupach: pracownicy usług osobistych i sprzedawcy oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – łącznie 53% zarejestrowanych.

Wykres 1 Bezrobotni według wielkich grup zawodów - stan na 31.12.2016

1 – Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy, 2 – Specjaliści, 3 – Technicy i inny średni personel, 4 – Pracownicy biurowi, 5 – Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, 6 – Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy, i rybacy, 7 – Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, 8 – Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, 9 – Pracownicy przy pracach prostych

W grupie pracowników usług osobistych i sprzedawców dominowali: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), kucharze, fryzjerzy i gospodarze budynków. W grupie robotników przemysłowych i rzemieślników: mechanicy pojazdów samochodowych, murarze i pokrewni, stolarze meblowi i pokrewni oraz krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni.

Tabela zamieszczona poniżej prezentuje grupy elementarne zawodów, w których zarejestrowanych było najwięcej osób bezrobotnych oraz napływ osób w tych grupach.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	689	869
5120	Kucharze	229	285
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	226	299
8350	Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)	194	219
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	153	155
5141	Fryzjerzy	151	219
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	149	208
7112	Murarze i pokrewni	135	196
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	128	148
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	127	125
5153	Gospodarze budynków	116	91
7115	Cieśle i stolarze budowlani	115	180
4110	Pracownicy obsługi biurowej	85	113
4321	Magazynierzy i pokrewni	84	124
9412	Pomoce kuchenne	84	81
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	82	98
5131	Kelnerzy	78	105
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	77	119
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	67	99
3112	Technicy budownictwa	64	103
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	61	55
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	59	47
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	53	90

Grupy zawodów dominujące wśród osób włączonych do ewidencji bezrobotnych w całości pokrywają się z największymi grupami zawodowymi wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych.

Blisko 40% zarejestrowanych stanowią osoby długotrwale bezrobotne, czyli te które pozostają bez pracy powyżej 12-stu miesięcy od dnia zarejestrowania się. Zjawisko długotrwałego bezrobocia w poszczególnych grupach elementarnych zawodów jest bardzo zróżnicowane. W najliczniejszych grupach zawodów występujących na powiatowym rynku pracy, **wskaźnik długotrwałego bezrobocia** osiągnął poziom co najmniej 60% w następujących zawodach:

gospodarze budynków, robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani, pomoce i sprzątaczkę biurowe, operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni, pomoce kuchenne, pracownicy obsługi biurowej.

Kod	Elementarne grupy zawodów	stan na koniec okresu	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	689	56,02	1,14
5120	Kucharze	229	47,60	1,07
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	226	53,10	1,21
8350	Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)	194	3,09	1,08
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	153	73,20	1,14
5141	Fryzjerzy	151	45,70	1,02
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	149	38,93	0,99
7112	Murarze i pokrewni	135	38,52	1,05
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	128	46,88	1,01
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	127	59,84	0,98
5153	Gospodarze budynków	116	76,72	1,22
7115	Cieśle i stolarze budowlani	115	46,09	1,17
4110	Pracownicy obsługi biurowej	85	60,00	1,24
4321	Magazynierzy i pokrewni	84	44,05	1,11
9412	Pomoce kuchenne	84	65,48	1,41
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	82	48,78	1,01
5131	Kelnerzy	78	50,00	1,24
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	77	59,74	1,10
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	67	35,82	1,02
3112	Technicy budownictwa	64	32,81	1,12
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	61	70,49	1,07
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	59	74,58	1,13
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	53	39,62	0,98

Obliczony, jako iloraz odpływu i napływu bezrobotnych w danej grupie zawodowej, **wskaźnik płynności bezrobotnych** wskazał, w których zawodach wystąpił wzrost lub spadek zarejestrowanych. W 2016 roku w omawianych grupach zawodowych najwyższy spadek (wartość wskaźnika jest większa od 1) dotyczył zawodów: pomoce kuchenne, kelnerzy, pracownicy obsługi biurowej. Niewielki wzrost zarejestrowanych wystąpił w trzech grupach. Są to: średni personel ds. statystyki i dziedzin pokrewnych, krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni, mechanicy pojazdów samochodowych.

W 2016 roku urząd miał do dyspozycji 2633 oferty pracy. Większość z nich (99%) pracodawcy zgłaszali bezpośrednio do urzędu, reszta trafiła przez Internet.

Zamieszczona poniżej tabela zawiera zawody, w których pracodawcy zgłosili co najmniej 20 wolnych miejsc pracy. Wśród poszukiwanych zawodów dominowali sprzedawcy sklepowi, pracownicy obsługi biurowej oraz gospodarze budynków. Stanowili łącznie blisko 23% wszystkich zgłoszonych ofert.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Razem	PUP	Internet
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	254	254	0
4110	Pracownicy obsługi biurowej	229	229	0
5153	Gospodarze budynków	134	134	0
7112	Murarze i pokrewni	90	90	0
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	71	71	0
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	67	67	0
5131	Kelnerzy	64	64	0
9412	Pomoce kuchenne	60	60	0
5120	Kucharze	55	55	0
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	53	53	0
9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	49	49	0
4321	Magazynierzy i pokrewni	45	45	0
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	38	38	0
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	38	38	0
4120	Sekretarki (ogólne)	36	36	0
5141	Fryzjerzy	36	36	0
7115	Cieśle i stolarze budowlani	35	35	0
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	33	33	0
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	32	32	0
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	32	32	0
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	29	29	0
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	29	29	0
7536	Obuwnicy i pokrewni	29	29	0
8153	Operatorzy maszyn do szycia	29	29	0
7131	Malarze budowlani i pokrewni	28	28	0
3322	Przedstawiciele handlowi	27	27	0
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	27	27	0
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	27	27	0
5312	Asystenci nauczycieli	25	25	0
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	25	25	0
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	25	25	0
2292	Fizjoterapeuci	22	22	0
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	22	22	0
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	21	21	0
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	21	21	0
5142	Kosmetyczki i pokrewni	21	21	0
7535	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	20	20	0
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	20	20	0

Zawody poszukiwane przez pracodawców za pośrednictwem Internetu różnią się od tych zgłaszanych bezpośrednio do urzędu pracy. W Internecie częściej ogłaszane były wakaty w zawodach: specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi, specjaliści ds. zarządzania i organizacji, księgowi, technicy mechanicy, farmaceuci.

Ranking zawodów zgłaszanych w ofertach pracy według **wskaźnika dostępności oferty** daje uzupełniające informacje na temat możliwości uzyskania pracy w danym zawodzie. Wskaźnik ten policzony został jako stosunek średniomiesięcznej liczby bezrobotnych w danym zawodzie do średniomiesięcznej liczby dostępnych ofert w tym zawodzie.

Największe szanse na znalezienie zatrudnienia miały osoby z zawodami wymagającymi co najmniej średniego wykształcenia w ściśle określonych specjalnościach.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Najwyższy wskaźnik dostępności ofert pracy
1412	Kierownicy w gastronomii	0,17
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0,21
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0,28
4414	Technicy archiwisci i pokrewni	0,33
4214	Windykatorzy i pokrewni	0,50
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	0,69
3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	1,00
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	1,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	1,05
3331	Spedytorzy i pokrewni	1,20
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	1,60
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	1,76
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	1,82
9612	Sortowacze odpadów	1,83

Z zawodów wymagających wyższego wykształcenia, najtrudniej na rynku pracy mieli: specjaliści ds. administracji i rozwoju, specjaliści ds. zarządzania i organizacji oraz kierownicy ds. budownictwa. Pozostałe zawody to te, które wymagają konkretnych umiejętności często potwierdzonych egzaminem albo dużym doświadczeniem zawodowym.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Najniższy wskaźnik dostępności ofert pracy
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	394,00
3112	Technicy budownictwa	369,50
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	336,00

1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	303,00
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	261,33
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	232,00
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	208,33
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	194,00
4224	Recepcjoniści hotelowi	175,50
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	168,00
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	165,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	165,00
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	157,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	151,00
3115	Technicy mechanicy	139,67
3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	135,00

2. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

W 2016 roku w powiecie nowotarskim wystąpiły zawody maksymalnie nadwyżkowe, nadwyżkowe i deficytowe.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe, czyli takie dla których nie ma żadnych ofert pracy, skupiają się głównie w zawodach robotniczych. Zawody te skupiają zaledwie 22 osoby, więc trudno tu mówić o negatywnym wpływie na rynek pracy.

MAKSYMALNA NADWYŻKA *		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	9
9520	Uliczni sprzedawcy produktów (z wyłączeniem żywności o krótkim terminie przydatności do spożycia)	4
7323	Introligatorzy i pokrewni	3
7534	Tapicerzy i pokrewni	3
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	2
6221	Hodowcy ryb	1

Pomimo, że w grupach elementarnych zawodów nadwyżkowych wystąpił spadek bezrobotnych (wskaźnik płynności bezrobotnych osiągnął wartość mniejszą od 1) grupy te nadal pozostają zawodem nadwyżkowym. Poniższe tabele prezentują zawody nadwyżkowe i deficytowe według najwyższego wskaźnika dostępności ofert pracy.

NADWYŻKA							
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	42,00	0,25	168,00	60,47	0,92	0,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	13,75	0,08	165,00	53,33	0,82	100,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	12,58	0,08	151,00	53,85	0,92	100,00
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	9,75	0,17	58,50	70,00	0,86	0,00
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	134,50	4,67	28,82	59,84	0,98	31,25
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	15,92	0,67	23,87	52,94	0,82	50,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	5,33	0,75	7,11	83,33	0,50	55,56
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0,58	0,08	7,00	100,00	0,00	0,00

Do zawodów deficytowych, czyli tych gdzie liczba dostępnych ofert pracy jest większa niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym, należą zawody:

DEFICYT							
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
1412	Kierownicy w gastronomii	0,17	1,00	0,17	-	1,00	0,00
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	2,50	12,08	0,21	-	2,00	4,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	1,25	4,42	0,28	-	1,50	6,90
4414	Technicy archiwiści i pokrewni	0,17	0,50	0,33	-	1,00	100,00
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	0,75	1,08	0,69	-	-	0,00

Warto zwrócić uwagę, że zawody deficytowe wyróżniają się spadkiem liczby zarejestrowanych w danej grupie, krótkotrwałym pozostawaniem bez pracy oraz wysoką dostępnością ofert pracy. Porównując do danych za 2015 rok w zawodach deficytowych nadal pozostali kierownicy w gastronomii.

3. ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIEŃ

Jednym z elementów monitoringu ma być analiza umiejętności i uprawnień posiadanych przez osoby bezrobotne oraz umiejętności i uprawnień jakich oczekują pracodawcy u potencjalnych pracowników. Analiza ma wskazać których umiejętności i uprawnień poszukiwanych przez pracodawców brakuje osobom bezrobotnym. Jednak nie udało się zebrać pełnych danych, które pozwoliłyby na jej przeprowadzenie. Można jedynie przedstawić analizę osób bez zawodu. Poniższa tabela zawiera informację, ile osób bezrobotnych nie posiada kwalifikacji pomimo kształcenia szkolnego lub kursowego i równocześnie nie ma udokumentowanej ciągłości pracy (min. 6 mies.) w tym samym zawodzie.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	6 366	891	14,00%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	1 822	472	25,91%
zasadnicze zawodowe	1 950	55	2,82%
średnie ogólnokształcące	823	263	31,96%
policealne i średnie zawodowe	1 125	97	8,62%
wyższe	646	4	0,62%

Brak zawodu najczęściej dotyczył osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (32%) oraz gimnazjalnym i poniżej (26%). Rzadziej brak zawodu (dyplomu) zdarzał się osobom kończącym szkoły policealne i średnie zawodowe i zasadnicze zawodowe.

4. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO

Uzupełnieniem informacji o deficycie bądź nadwyżce zawodu jest analiza rynku edukacyjnego, sporządzona w oparciu o liczbę uczniów ostatniego roku i absolwentów szkół. Posłuży ona do określenia kierunków szkoleń bezrobotnych oraz zmiany kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym.

Źródłem informacji są dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności.

4.1 ANALIZA UCZNIÓW OSTATNICH KLAS SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

W ostatnich latach szkoły ponadgimnazjalne powiatu nowotarskiego ograniczyły lub całkowicie zmieniły kierunki kształcenia ludzi młodych. Zmiany dotyczyły zawodów, które wcześniej interpretowane były jako nadwyżkowe.

W zawodach określonych w 2016 roku jako nadwyżkowe i deficytowe uczniowie ostatnich klas ponadgimnazjalnych nie występują.

4.2 ANALIZA SYTUACJI ABSOLWENTÓW NA RYNKU PRACY

Bezrobotnym absolwentem jest osoba, która w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze powiatowego urzędu pracy.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych opiera się na **wskaźniku frakcji bezrobotnych wśród absolwentów**. Polega on na zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą absolwentów, z uwzględnieniem posiadanego zawodu i ostatnio ukończonej szkoły. Miernik przyjmuje wartość od 0% do 100%. Im niższa jego wartość, tym daną grupę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie do 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

Spośród osób kończących zawodowe szkoły ponadgimnazjalne w powiecie nowotarskim **53% uzyskało kwalifikacje zawodowe potwierdzone egzaminem**. W końcu 2016 roku 447 osób pozostawało w rejestrach bezrobotnych. W głównej mierze byli to absolwenci zasadniczych i średnich szkół zawodowych.

Tabela 8. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2016 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	597	297	201	154	33,67%	25,80%
szkoła przysposabiająca do pracy	6	0	0	0		
technikum	520	387	140	24	26,92%	4,62%
liceum ogólnokształcące	949	0	64	20	6,74%	2,11%
liceum profilowane	0	0	3	1		
liceum uzupełniające	0	0	1	0		
szkoła policealna	243	142	19	20	7,82%	8,23%

W pierwszych sześciu miesiącach od ukończeniu szkoły, do rejestru bezrobotnych, w największym stopniu trafili absolwenci zasadniczych szkół zawodowych oraz techników.

W kolejnych pięciu miesiącach ich odsetek znacznie się obniżył, zwłaszcza absolwentów techników. W pierwszych 11 miesiącach od ukończenia szkoły zatrudnienie znaleźli wszyscy absolwenci w zawodach: pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu, pracownicy ochrony osób i mienia, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej, technicy weterynarii, ślusarze i pokrewni, średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp. Nadal pozostają bezrobotnymi absolwenci w zawodach: fryzjerzy, kucharze, mechanicy pojazdów samochodowych, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), technicy budownictwa, murarze i pokrewni.

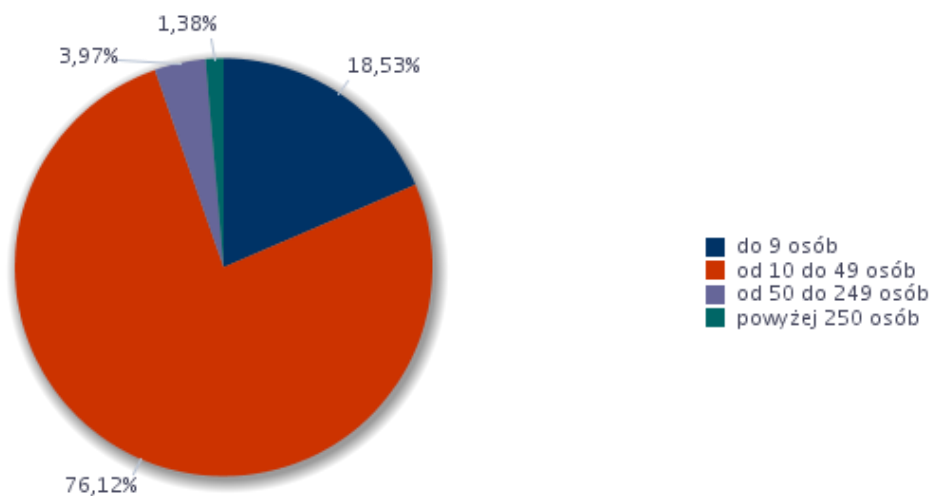
5. ANALIZA LOKALNEGO RYNKU PRACY NA PODSTAWIE BADANIA KWESTIONARIUSZOWEGO

Raz w roku w miesiącach wrzesień i październik przeprowadzane jest wśród pracodawców powiatu nowotarskiego badanie kwestionariuszowe. Dotyczy ono sytuacji na rynku pracy w roku bieżącym oraz planowanych zmian w wielkości i strukturze zatrudnienia w roku kolejnym. Badanie polega na wydaniu opinii właścicieli przedsiębiorstw lub osób odpowiedzialnych w firmie za zatrudnienie.

Badaniem kwestionariuszowym objętych zostało 90 podmiotów gospodarczych zatrudniających co najmniej jednego pracownika. Podmioty wyłonione zostały w drodze losowania przy użyciu Bazy Jednostek Statystycznych, której podstawą jest rejestr REGON.

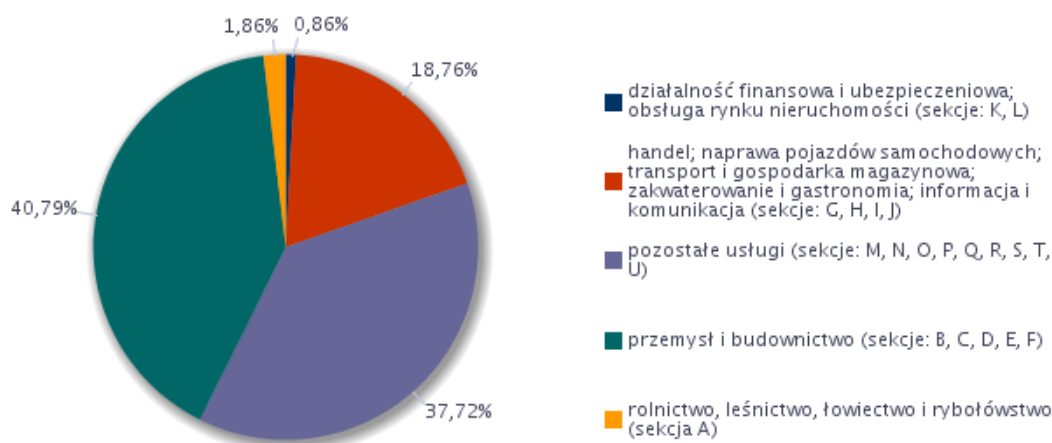
Najwięcej wylosowanych, to przedsiębiorcy zatrudniający do 50 pracowników – łącznie 93%.

Rysunek 1. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

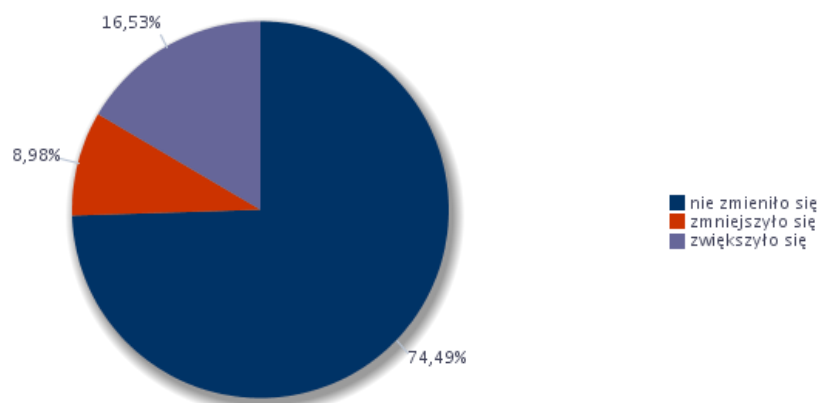
Badane przedsiębiorstwa działają głównie w usługach oraz przemyśle i budownictwie.

Rysunek 2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności

Większość przedsiębiorców zatrudnienie utrzymało na tym samym poziomie, natomiast 17% ankietowanych pracodawców utworzyło nowe miejsca pracy. U 10 pracodawców zatrudnienie wzrosło do 10%.

Rysunek 3. Struktura zmian w zatrudnieniu w badanych podmiotach gospodarki narodowej w 2016 roku

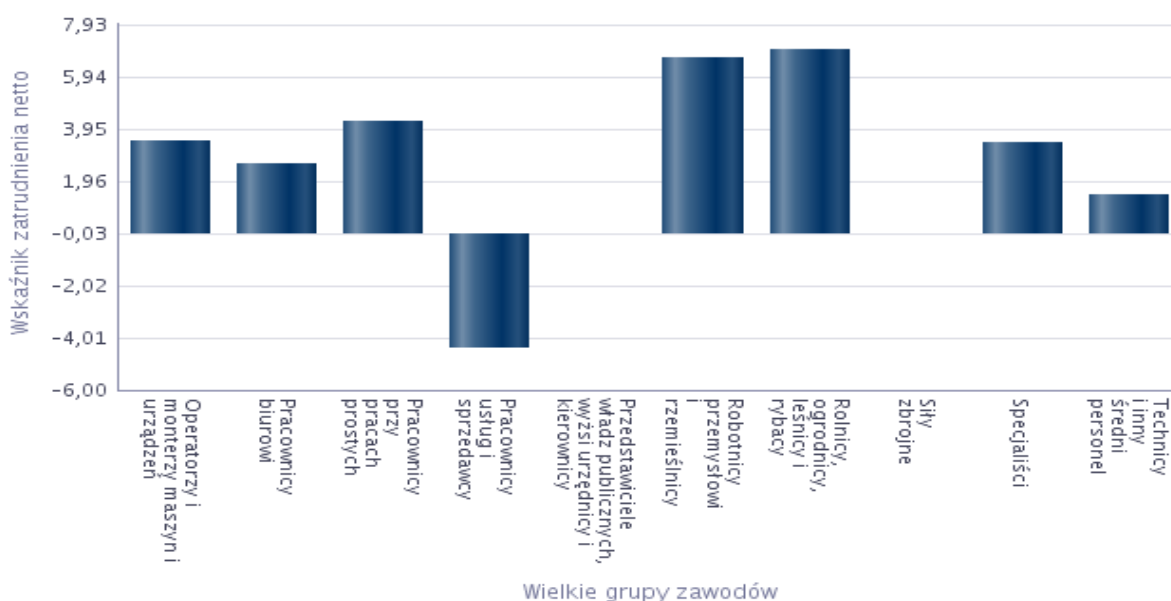

W oparciu o warianty odpowiedzi znajdujące się w pytaniach, budowane są wskaźniki zatrudnienia netto. Wskaźnik ten jest obliczany jako różnica odpowiedzi pozytywnych i negatywnych. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie, natomiast wartości dodatnie poprawę sytuacji w firmie.

Wskaźnik zatrudnienia netto w 2016 roku wyniósł 7,55%. W poszczególnych wielkich grupach zawodowych był zróżnicowany, co przedstawia poniższy wykres.

Rysunek 4. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku

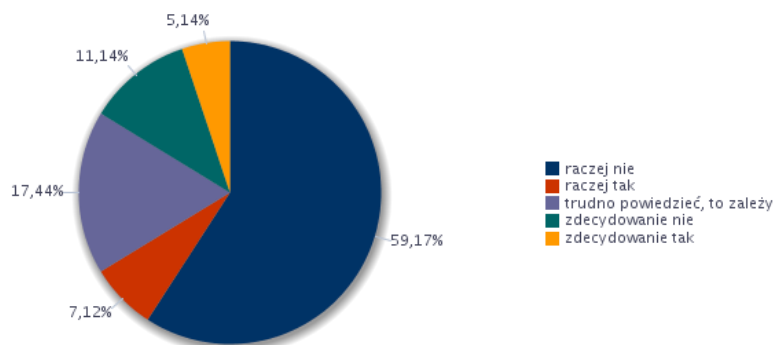

Pracodawcy zwiększyli zatrudnienie głównie na stanowiskach: fizjoterapeuta, księgowy, magazynier, nauczyciel języka obcego, nauczyciele w szkole podstawowej, pomocniczy robotnik budowlany, pomocniczy robotnik leśny, pozostali kierownicy ds. budownictwa, przedstawiciel handlowy, recepcjonista. Za niezbędne umiejętności i cechy kandydatów do pracy w tych zawodach przedsiębiorcy uznali posiadanie zawodu wyuczonego, doświadczenia zawodowego, umiejętności współpracy w zespole oraz komunikatywność.

Pracodawcy pozytywnie ocenili przygotowanie kandydatów do pracy w zawodach, w których zwiększyli zatrudnienie.

Blisko 60% badanych pracodawców raczej nie ma problemów z pozyskaniem nowych pracowników, zdecydowanie brak problemów deklaruje 11% pytanych. Problemy z pozyskaniem pracowników zgłasza 5% ankietowanych przedsiębiorców.

Rysunek 5. Rozkład odpowiedzi na pytanie „Czy Państwa firma ma problemy z pozyskaniem nowych pracowników?”

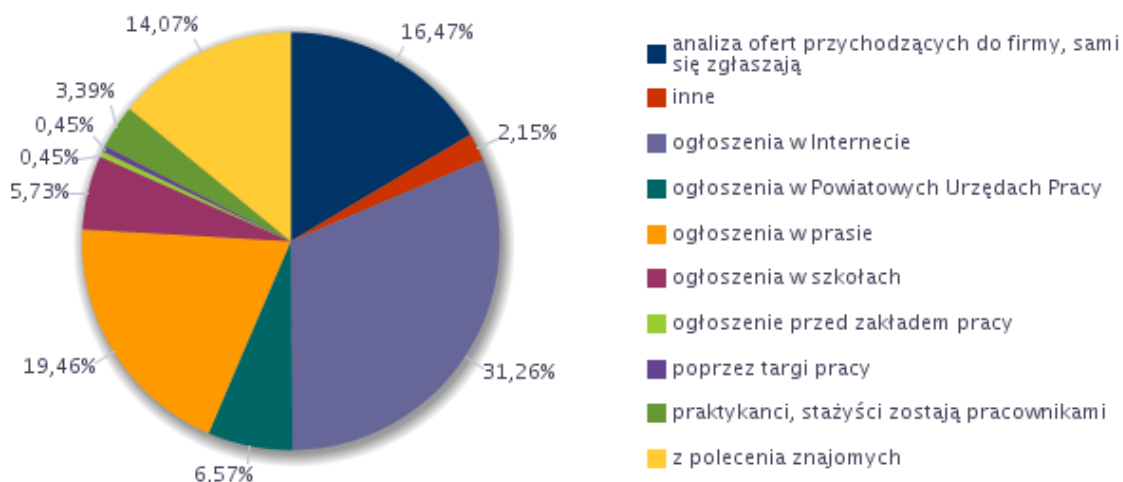
Tabela 9. Zawody, w jakich przedsiębiorcom trudno jest znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy

Trudności z pozyskaniem pracowników		Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	
Kierowcy samochodów ciężarowych	komunikacja ustna / komunikatywność	1
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	1
Nauczyciele szkół podstawowych	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3
	współpraca w zespole	3
	wykonywanie obliczeń	3
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	komunikacja ustna / komunikatywność	1
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	1
Przedstawiciele handlowi	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	1
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	2
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4
	współpraca w zespole	1
Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1
	współpraca w zespole	1
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	komunikacja ustna / komunikatywność	2
	planowanie i organizacja pracy własnej	3
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	35
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	23
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	11
	współpraca w zespole	1
	wykonywanie obliczeń	1
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	1
Szwaczki, hafciarki i pokrewni	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4

Ankietowani przedsiębiorcy największe problemy ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy mieli w zawodach: kierowcy samochodów ciężarowych, nauczyciele szkół podstawowych, plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni, przedstawiciele handlowi, robotnicy wykonujący prace proste, sprzedawcy sklepowi, szwaczki, hafciarki i pokrewni. Brakujące umiejętności i uprawnienia to: planowanie i organizacja pracy własnej, współpraca w zespole, komunikatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna.

Pracodawcy, jako sposób poszukiwania nowych pracowników, najczęściej wskazują ogłoszenia w internecie i prasie (51%), następnie analiza ofert przychodzących do firmy (16%) oraz z polecenia znajomych (14%).

Rysunek 6. Struktura badanych podmiotów gospodarki narodowej pod względem sposobu poszukiwania nowych pracowników

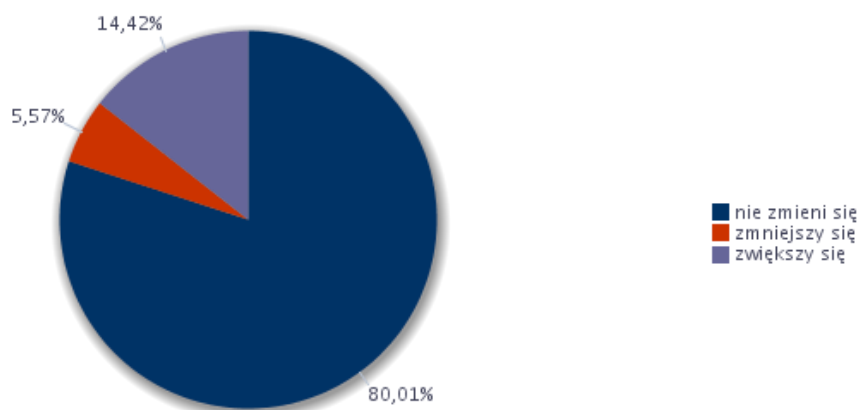
Nie wszyscy pracodawcy korzystają z pośrednictwa powiatowego urzędu pracy w znalezieniu odpowiednich kandydatów do pracy. Co trzeci pytany pracodawca przyznaje, że zgłasza od 26 do 50% wolnych miejsc pracy, co siódmy tylko do 25% wolnych miejsc pracy. Do najczęściej poszukiwanych zawodów za pośrednictwem urzędu pracy należą:

Zawód	Wskaźnik struktury
Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	8,62%
Fizjoterapeuta	6,99%
Kierowca ciągnika siodłowego	6,99%
Monter konstrukcji budowlanych*	6,99%
Muzyk*	6,99%
Nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	6,99%
Pielęgniarka	6,99%
Pomocniczy robotnik leśny	6,99%
Pozostali kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	6,99%
Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	6,99%
Sprzedawca*	6,99%
Technik prac biurowych*	6,99%
Trener zwierząt cyrkowych	6,99%
Magazynier	3,74%
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	3,74%

6. PROGNOZY RYNKU PRACY

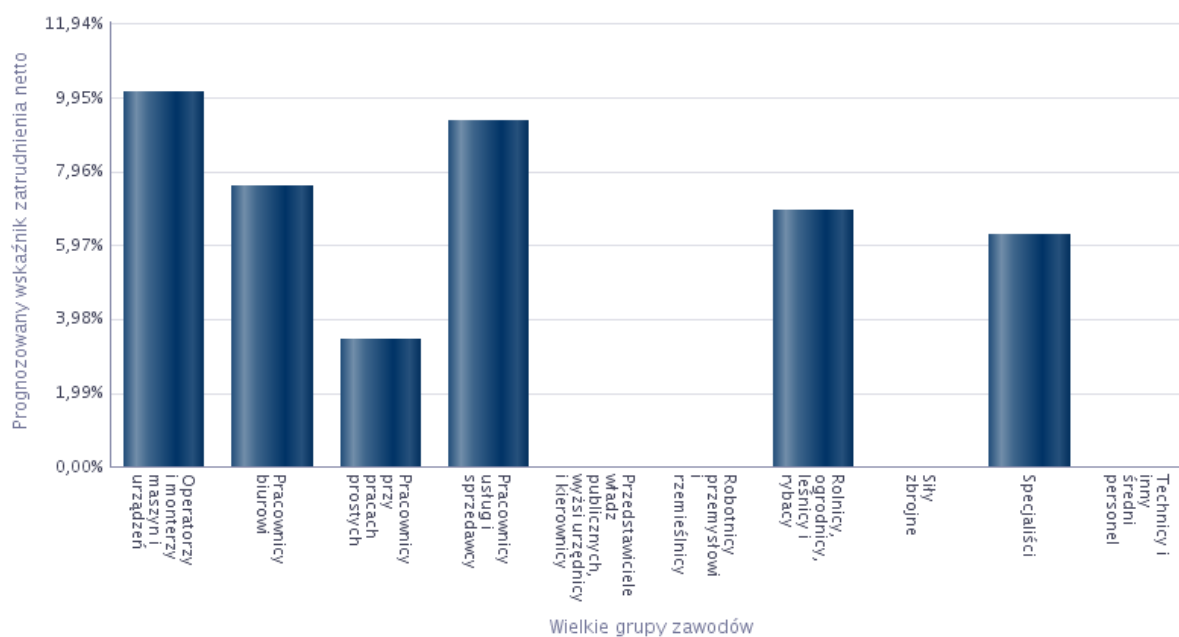
Ankietowani przedsiębiorcy pytani byli o plany zatrudnieniowe na kolejny rok. Nie planuje zmian w liczbie zatrudnionych pracowników 80% z nich. Zwiększenie zatrudnienia planuje 14% ankietowanych.

Rysunek 7. Struktura prognozowanych zmian zatrudnienia w badanych podmiotach gospodarki narodowej w 2017 roku

W 2017 roku przedsiębiorcy planują zwiększyć zatrudnienie głównie w dwóch wielkich grupach zawodów. Są to: operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – o 10% oraz pracownicy usług i sprzedawcy – o 9,3%.

Rysunek 8. Prognoza zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2017 roku

Wskaźnik zatrudnienia netto w 2017 roku planowany jest na poziomie 8,85%, podczas gdy w 2016 roku wyniósł 7,55%.

Zawodami w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w 2017 roku są:

Zawód	Wskaźnik struktury
Fizjoterapeuta	9,23%
Kierownik produkcji w przemyśle	9,23%
Lekarz - specjalista pediatrii	9,23%
Pielęgniarka	9,23%
Pomocniczy robotnik leśny	9,23%
Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	9,23%
Sprzedawca*	9,23%
Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	5,69%
Cieśla*	4,93%
Kierownik budowy	4,93%
Pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	4,93%
Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	4,93%
Pomocniczy robotnik budowlany	2,14%
Technik prac biurowych*	2,14%

Najczęściej wymienianymi uprawnieniami i cechami jakie będą brane pod uwagę przy zatrudnianiu potencjalnych kandydatów będą: współpraca w zespole, zawód wyuczony, doświadczenie zawodowe, komunikatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, znajomość języków obcych, przedsiębiorczość, własna inicjatywa i kreatywność.

7. PODSUMOWANIE

Okres ostatnich lat przyniósł poważne zmiany wśród zawodów cieszących się popularnością na lokalnym rynku pracy. Gwałtowny rozwój nowoczesnych technologii w konsekwencji zrodził zapotrzebowanie na konkretnych specjalistów posiadających wyprofilowane, jak i specjalistyczne umiejętności.

Trudności ze znalezieniem pracy mają przede wszystkim osoby bez kwalifikacji oraz o niskich kwalifikacjach zawodowych, które bezpośrednio zasilają grupę osób długotrwale bezrobotnych.

Do zawodów, w których zarejestrowanych jest najwięcej bezrobotnych i zarazem charakteryzują się największym napływem należą: sprzedawcy sklepowi, kucharze, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym, pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe

i pokrewne, fryzjerzy, mechanicy pojazdów samochodowych, stolarze meblowi i pokrewni. Pomimo to, w wymienionych zawodach liczba bezrobotnych spada.

Wskaźnik dostępności ofert pracy wskazuje, że największe szanse na znalezienie zatrudnienia miały osoby w zawodach: kierownicy w gastronomii, robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe, operatorzy maszyn do szycia, technicy archiwiści i pokrewni, windykatorzy i pokrewni.

Do zawodów dla których nie wpływają żadne oferty pracy należą w głównej mierze: specjaliści do spraw administracji i rozwoju, technicy budowlani, kierownicy ds. budownictwa.

Najbliższy rok na lokalnym rynku pracy przyniesie niewielkie zmiany. Spośród ankietowanych przedsiębiorców tylko 14% obiecuje zwiększenie zatrudnienia. Wzrost zatrudnienia będzie dotyczył trzech wielkich grup: operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, pracownicy usług i sprzedawcy oraz pracownicy biurowi.

Zawodami poszukiwanymi w najbliższym czasie przez pracodawców będą: fizjoterapeuta, kierownik produkcji w przemyśle, lekarz – specjalista pediatrii, pielęgniarka, pomocniczy robotnik leśny, sprzedawca, cieśla.

W celu umożliwienia wejścia na rynek pracy osób posiadających zawody nadwyżkowe niezbędna będzie skuteczna i efektywna aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, poprzez poszerzenie ich kwalifikacji i umiejętności jak i wsparcie finansowe pracodawców zatrudniających osoby bezrobotne.

Obecny rynek pracy potrzebuje pracowników z wysokim, często wszechstronnym, jak i specjalistycznym wykształceniem. Co prawda nie jest to gwarancją szybkiego znalezienia pracy, ale jednak wśród bezrobotnych osoby te stanowią najmniejszą grupę.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie nowotarskim

INFORMACJA SYGNALNA 2016 ROK

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Aktorzy cyrkowi i pokrewni
	zawód deficytowy	Kierownicy w gastronomii
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
		Operatorzy maszyn do szycia
		Technicy archiwistów i pokrewni
	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni
		Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kasjerzy bankowi i pokrewni
		Sprzedawcy w stacji paliw
		Krawcy, kuźnierze, kapelusznicy i pokrewni
		Specjaliści do spraw reklamy i marketingu
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych
		Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach
		Uliczni sprzedawcy produktów (z wyłączeniem żywności o krótkim terminie przydatności do spożycia)
		Introligatorzy i pokrewni
		Tapicerzy i pokrewni
		Sekretarze medyczni i pokrewni
		Hodowcy ryb